

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**Tužilaštvo/Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine
Тужилаштво Босне и Херцеговине**

Broj: T20 0 KTA 0020981 21

Sarajevo, 25.05.2022.godine

Na osnovu člana 216. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donosi:

**N A R E D B U
o neprovođenju istrage**

Povodom e-mail poruke zaprimljene na info adresu Tužilaštva/Tužiteljstva Bosne i Hercegovine dana 30.07.2021.godine, sa e-mail adresi [REDACTED], kojom je [REDACTED] iz [REDACTED], prijavio negiranje genocida u Srebrenici, odnosno dostavio link [REDACTED], na kojem je objavljena izjava [REDACTED] data novinarima [REDACTED],

jer ne postoje osnovi sumnje da je [REDACTED] počinio krivično djelo Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. stav 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 30.07.2021.godine, [REDACTED], na info adresu Tužilaštva/Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, dostavio je e-mail poruku zbog negiranja genocida u Srebrenici, u kojoj je naveo link [REDACTED], na kojem je objavljena izjava [REDACTED] data novinarima [REDACTED].

Dana 24.09.2021.godine, postupajući po Zahtjevu za prikupljanje dokaza Tužilaštva/Tužiteljstva Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, dostavilo je ovom Tužilaštvu Izvještaj o poduzetim mjerama i radnjama, broj: [REDACTED], sa prilozima, u kojem je navedeno da su policijski službenici Državne agencije za istrage i zaštitu, na internet stranici [REDACTED], u rubrici [REDACTED], pod tekstrom „[REDACTED]“ pronašli tekst i video sa intervjuem [REDACTED], objavljen dana [REDACTED], autor [REDACTED], o čemu je sačinjena Službena zabilješka, br. [REDACTED]

[REDACTED] pronašli tekst i video sa intervjuem [REDACTED], objavljen dana [REDACTED], autor [REDACTED], o čemu je sačinjena Službena zabilješka, br. [REDACTED], koja je dostavljena u prilogu Izvještaja; da je upućen zahtjev [REDACTED], te da im je od strane istih dostavljen odgovor i transkript izjave [REDACTED] date medijima [REDACTED] pod naslovom [REDACTED], koja je takođe dostavljena u prilogu.

Uvidom u odgovor [REDACTED] odnosno transkript izjave [REDACTED], date medijima [REDACTED], pod naslovom „[REDACTED]“, utvrđeno je da je isti izjavio sljedeće:

„Želim da kažem ovom prilikom da je do ovog trenutka, dakle za ovih nekoliko dana koliko je organizovana peticija u Republici Srpskoj, peticiju do sada potpisalo 100.000 građana Republike Srpske, što uz sjednicu koju danas imamo u NSRS u kojoj je takođe postignuto apsolutno jedinstvo predstavnika svih parlamentarnih stranaka sa sjedištem iz Republike Srpske, na još jedan direktni način pokazuje da su svi građani Republike Srpske po ovom pitanju apsolutno jedinstveni. Da svi govorimo jednim glasom. Moram dakle da ponovim da je peticiju pokrenuo srpski član Predsjedništva BiH Milorad Dodik, da se peticijom dakle, da svi oni građani, a njih već 100.000 je u ovom trenutku potpisalo peticiju, da svi oni jasno iskazuju da odbacuju nametnutu odluku, koju je pokušao da nametne takozvani visoki predstavnik i da isto tako jasno izražavaju stav da se u Srebrenici nije dogodio genocid. Svima nama u Republici Srpskoj je jasno da je ovaj potez dakle pokušaj da se nametne zakon Republici Srpskoj kojim se uvodi verbalni delikt u 21.vijeku, kojim se jedino srpskom narodu zabranjuje pravo na slobodu mišljenja i kojim se jedino srpski narod u kompletu u Evropi obilježava kao genocidani narod. Nama je u potpunosti jasno da se to sada radi sa namjerom da to bude smo početak procesa koji treba da dovede do nestanka Republike Srpske i do nestanka srpskog naroda u BiH. 100.000 ljudi koji su do sada potpisali ovu peticiju, svi poslanici u NSRS, svi funkcioneri Republike Srpske u institucijama Republike Srpske, ali i zajedničkim institucijama BiH jasno kažu da nećemo nikada pristati na nestanak Republike Srpske, jasno kažemo da nećemo pristati na bilo kakva nametanja i jasno kažemo da je Republika Srpska vječna. I da ne bi bilo nikakve dileme ja sam [REDACTED] uvažavam sve žrtve Srebrenice, ali jasno kažem u Srebrenici se nije dogodio genocid.“

Dana 01.04.2022.godine, Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, dostavilo je ovom Tužilaštvu Akt, broj: [REDACTED], u prilogu kojeg je dostavljen Zapisnik o saslušanju svjedoka, [REDACTED], br. [REDACTED], sastavljen dana 24.03.2022. godine u prostorijama Državne agencije za istrage i zaštitu – Regionalna kancelarija Banja Luka.

Svjedok, [REDACTED], u svojoj izjavi je naveo da je pored navedenog radnog mjeseta angažovan i kao [REDACTED]; da se intervjui koji je dao odnosio na potpisivanje peticije koja je organizovana povodom nametnutih izmjena Krivičnog zakona BiH od strane gospodina Valentina Incka; da je rekao da su svi građani Republike Srpske, odnosno njih oko 100.000, koji su potpisali peticiju, protiv nametanja i političke manipulacije sa žrtvama u građanskom ratu koji je vođen od 1992.-1995. godine na prostorima bivše SFRJ. Naveo je, da prijavitelja ne poznaje i da mu je žao ukoliko je bilo ko na neodgovarajući način shvatio njegove javne istupe, međutim, da je osnova demokratskog društva politički pluralizam, odnosno omogućivanje iznošenja vlastitih stavova i mišljenja. Takođe je naveo da najiskrenije žali za svim žrtvama koje su nažalost postradale tokom sukoba u bivšoj SFRJ; da to uvijek i privatno, a i u svojim javnim istupanjima posebno ističe; te da smatra da samo priznanje svih žrtava dovodi do pomirenja i potrebnog pijateta prema žrtvama i da isticanje stradanja sa bilo čije strane lako može da potakne i raspiruje netrpeljivost među narodima i da njegove izjave svakako nisu imale motiv izazivanja dodatnih tenzija, već da su bile u namjeri izražavanja političkog stava kojim se osporava svaki vid političke manipulacije na navedenoj osnovi.

Nadalje, svjedok ██████████, u svojoj izjavi je naveo i to, da u Ustavu BiH ne postoji visoki predstavnik; da se visoki predstavnik spominje u Aneksu 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma i da su kompletne njegova nadležnost i ingerencije definisane tim aneksom i da se tici isključivo civilnog aspekta sprovođenja Dejtonskog mirovnog sporazuma; da ne postoji na osnovu Dejtonskog sporazuma nikakva mogućnost niti pravo visokog predstavnika da interveniše u domaćem zakonodavstvu BiH, da nameće bilo kakve odluke ili zakone, te da je obaveza u demokratskom i civilizovanom svijetu da se poštuju pravosnažne presude relevantnih sudova, ali da je isto tako jedan od ključnih demokratskih vrijednosti pravo na slobodu mišljenja i pravo da se sa bilo kojom presudom ne slažete. Naveo je da u tom kontekstu ne prihvata i ne priznaje protivzakonitu i protivustavnu odluku posljednjeg visokog predstavnika u BiH, Valentina Incka, da nametne izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH, a koje je i Narodna skupština Republike Srpske proglašila nevažećim na teritoriji Republike Srpske, te je naglasio da uvažava i osjeća duboko poštovanje prema svim žrtvama ratnog zločina u Srebrenici, ali da zadržava svoje pravo na slobodu mišljenja.

Dana 25.05.2022.godine, u Tužilaštvu/Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine saslušan je svjedok – podnositac prijave ██████████, koji je u svojoj izjavi naveo da je, nakon što je na internetu pregledao intervju ██████████ koji je dao novinarima ██████████, istog prijavio, odnosno Tužilaštvu Bosne i Hercegovine dostavio link sa you tube kanala, prvenstveno zbog toga što je smatrao da je ██████████ svojom izjavom prekršio zakon – negiranje genocida u Srebrenici, zbog toga što je isti na samom kraju intervjua rekao „nedvosmisleno“, „ja ██████████ uvažavam sve žrtve ali jasno kažem da se u Srebrenici nije desio genocid“. Naveo je da se u momentu kada je saznao za ove činjenice nalazio u Hrvatskoj na radu, gdje se inače nalazi od 2018.godine; da nakon objavljivanja navedenog intervjuja nije ni sa kim razgovarao o toj izjavi i da je smatrao da kao građanin Bosne i Hercegovine treba da prijavi navedeno krivično djelo, te da ne zna da li je izjava ██████████ uznenimira nekog drugog, ali da njega jeste i da ga je duševno povrijedila, obzirom da mu je mnogo familije izginulo u Srebreničkom genocidu.

Ocenjom svega navedenog, tj. izjave ██████████ i njegovog iskaza datog na Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████, te iskaza podnosioca prijave, ██████████, Tužilaštvo/Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine je stava da u konkretnom slučaju nema mjesta pokretanju i vođenju krivičnog postupka, iz sljedećih razloga:

Stavom 3. člana 145a. Krivičnog zakona BiH, propisano je: „*Ko javno odobri, porekne, grubo umanji ili pokuša opravdati zločin genocida, zločin protiv čovječnosti ili ratni zločin utvrđen pravosnažnom presudom u skladu s Poveljom Međunarodnog vojnog suda pridruženom uz Londonski sporazum od 8. aprila 1945. ili Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju ili Međunarodnog krivičnog suda ili suda u Bosni i Hercegovini, a usmjereno je protiv grupe lica ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, i to na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe lica ili člana takve grupe, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina*“.

U lična prava i slobode, pored osnovnih prava, spadaju: sigurnost i tajnost ličnih podataka, tajnost dopisivanja, sloboda kretanja, sloboda mišljenja, sloboda vjeroispovijesti, nepovredivost doma, pravo utočišta (azil) i slično. U političke slobode i prava spadaju: sloboda udruživanja, sloboda govora i javnog okupljanja i istupanja, aktivno i pasivno biračko pravo, jednakost dostupnosti javnih službi i pravo peticije. Savremeno demokratsko društvo dužno je osigurati pojedincu slobodu očitovanja svih njegovih individualnosti, sva prava koja mu pripadaju, kao i njegovu potpunu zaštitu.

U kontekstu cijelog intervjuja, odnosno izjave ██████████ date novinarima ██████████, ovo Tužilaštvo cijeni da ██████████ u predmetnoj izjavi ističe lično političko neslaganje i protivljenje, kao i neslaganje i protivljenje građana Republike Srpske, čiji je predstavnik, sa odlukom visokog predstavnika, Valentina Incka, o negiranju genocida. Znači, isti izražava svoje lično mišljenje, na šta

ima pravo, odnosno politički stav Republike Srpske kada je u pitanju navedeni član Zakona i u svom iskazu se poziva na osnove demokratskog društva i politički pluralizam, odnosno omogućivanje iznošenja vlastitih stavova i mišljenja, a politička prava jamče pravo na sudjelovanje u civilnom društvu i politici, uključujući slobodu udruživanja, pravo na okupljanje, pravo na peticiju i pravo glasa.

Nadalje, posljednja rečenica koju je ██████████ izrekao u svojoj izjavi: „*I da ne bi bilo nikakve dileme ja sam ██████████ uvažavam sve žrtve Srebrenice, ali jasno kažem u Srebrenici se nije dogodio genocid*“, po mišljenju Tužilaštva BiH, ne sadrži bitna obilježja krivičnog djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. stav 3. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, jer isti nije javno odobrio, porekao, niti grubo umanjio ili pokušao opravdati zločin, on je naglasio da uvažava sve žrtve Srebrenice i iznio svoje lično mišljenje, koje, po mišljenju ovog Tužilaštva, nije usmjereno protiv grupe lica ili člana grupe određene s obzirom na rasu, boju kože, vjeroispovijest, porijeklo ili nacionalnu ili etničku pripadnost, niti je ██████████ to učinio na način koji bi mogao potaknuti na nasilje ili mržnju usmjerenu protiv takve grupe lica ili člana takve grupe, a i sam podnositelj prijave u svom iskazu navodi da ga je izjava ██████████ lično duševno povrijedila jer je u Srebreničkom genocidu izginulo mnogo članova njegove familije, ali da o navedenoj izjavi nije ni sa kim razgovarao jer se u to vrijeme nalazio u Republici Hrvatskoj gdje se i danas nalazi.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, obzirom da nema osnova sumnje da je ██████████ počinio navedeno krivično djelo, Tužilaštvo je, temeljem člana 216. stav 3. Zakona o krivičnom postupku BiH, odlučilo kao u dispozitivu naredbe.

U smislu člana 216. stav 4. Zakona o krivičnom postupku BiH, o odluci će biti obaviješten podnositelj prijave ██████████, koji na ovu odluku ima pravo podnijeti pritužbu uredju Tužioca u roku od 8 (osam) dana.

T U Ž I L A C
TUŽILAŠTVA/TUŽITELJSTVA BiH